MESTO BANSKÁ BYSTRICA
ŠKOLSKÝ ÚRAD
ODDELENIE ŠKOLSTVA A MLÁDEŽE

INFORMATÍVNA SPRÁVA
O PRIEBEŽNOM PLNENÍ KONCEPCIE ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021–2026

MATERSKÉ ŠKOLY

Koncepcia rozvoja školstva v meste Banská Bystrica na roky 2021–2026 má za cieľ vytvoriť podmienky na rozvoj mestského materského a základného školstva. V časti týkajúcej sa materských škôl (ďalej len „MŠ“) je dôležitý najmä vývoj počtu detí, kapacít, stavu a modernizácie objektov, profesijného rozvoja zamestnancov, programovej ponuky, prevencie a spolupráce s partnermi.

Vývoj počtu detí v mestských MŠ

Sledovanie demografie je pre manažment materských škôl kľúčové. V meste Banská Bystrica sme v sledovanom období zaznamenali pokles počtu prijatých detí v mestských MŠ, čo priamo súvisí s nižšou pôrodnosťou. Vývoj mal nasledujúci priebeh: z východiskového stavu **2 203** detí (školský rok 2021/2022) po miernom náraste v školskom roku 2022/2023 nasledoval trvalý pokles. Kritickým bol prechod medzi školskými rokmi 2025/2026 a 2026/2027 s úbytkom 158 detí (t. j. -7,5 %). Celkovo ide o pokles o 254 detí (t. j. 11,5 %). Tieto dáta jednoznačne ukazujú, že sa musíme zamerať na racionalizáciu mestských materských škôl.

Na území mesta Banská Bystrica sa nachádza **11 súkromných a cirkevných (neštátnych) MŠ**. Tieto MŠ si počas celého sledovaného obdobia udržiavajú stabilný počet detí, pričom v školskom roku **2026/2027** ich navštevuje celkovo **549 detí**.

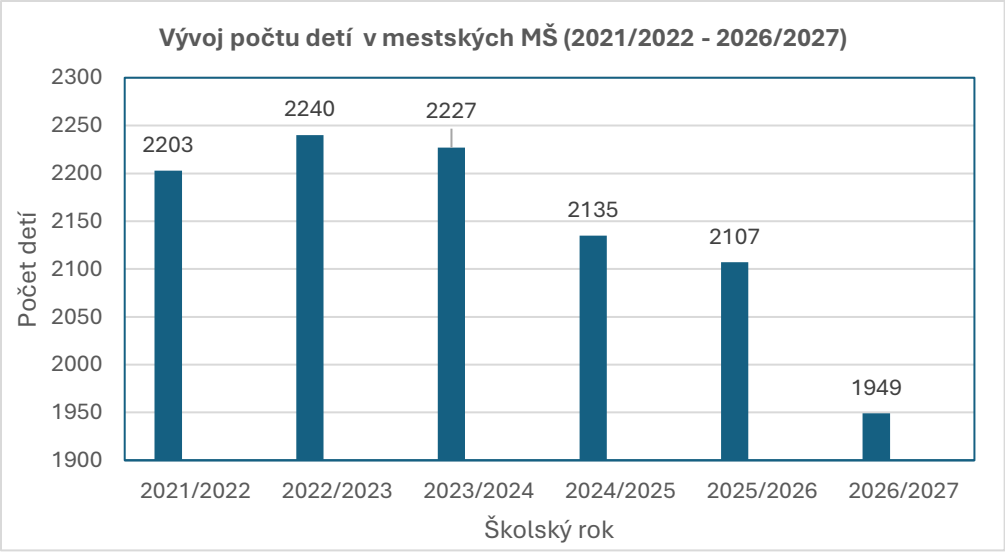

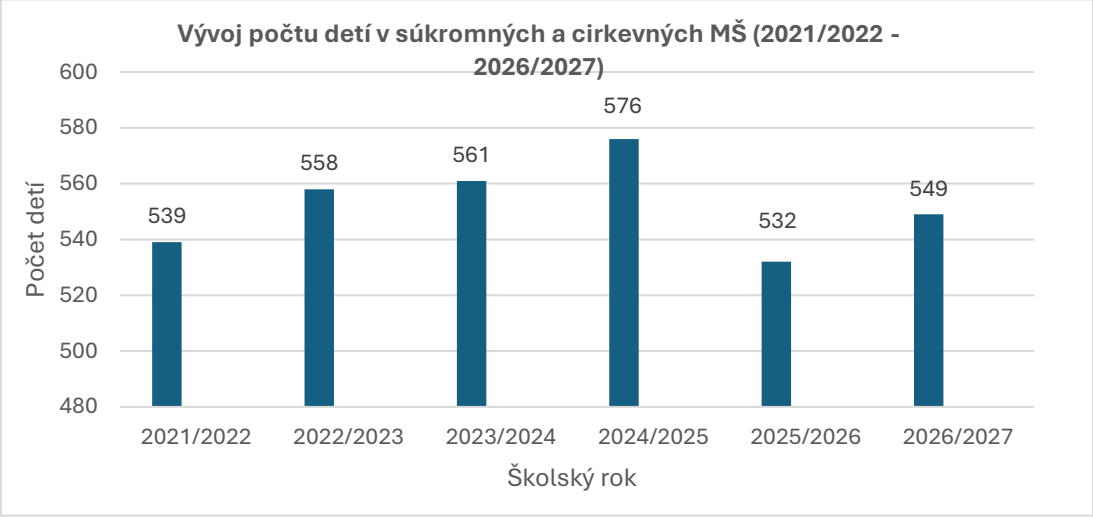

Zdroj údajov: Štatistické výkazy Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR k 15. 9. 2021 – 2026.

PRIORITA 1: PERSONÁL - MŠ

Cieľ: Posilniť kompetencie, profesijný rozvoj a podporné tímy v predškolskom vzdelávaní.

KVANTITATÍVNE VYHODNOTENIE PERSONÁLNYCH A TRIEDNYCH KAPACÍT (2021/2022 vs. 2026/2027)

Na základe porovnania údajov zo školských rokov 2021/2022 a 2026/2027 došlo v mestských materských školách k nasledujúcim posunom:

1. **Počet tried a pedagogických zamestnancov:**

- Počet tried sa celkovo upravil zo **114** v šk. roku 2021/2022 na **107** v šk. roku 2026/2027 (-7 tried), čo priamo reaguje na demografický pokles počtu detí.
- Počet pedagogických zamestnancov (riaditelia a učitelia) klesol z **228** na **214** zamestnancov (-14 učiteľov).
- K miernemu navýšeniu tried došlo v MŠ Šalgotarjánska 5 (z 5 na 6 tried po komplexnej rekonštrukcii).
- K úprave počtu tried a učiteľov došlo v MŠ Radvanská 26 (z 5 na 3 triedy), MŠ Tulská 25 (z 5 na 4 triedy), MŠ Družby 3 (zo 7 na 6 tried), MŠ Na Lúčkach 2 (zo 6 na 5 tried), MŠ Buková 22 (z 2 na 1 triedu), MŠ Kremnička 22 (z 1,5 na 1 triedu), MŠ Odbojárov 9 (z 1,5 na 1 triedu) a vyradeniu MŠ Hronská 18 zo siete škôl a školských zariadení (z 1 na 0).

2. Výrazný nárast inkluzívnych podporných tímov:

Vytvorením vhodných **personálnych, materiálnych a priestorových podmienok** sa nám v mestských MŠ v rámci inkluzívneho vzdelávania podarilo prijať vyšší počet detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) a detí zo sociálne znevýhodneného prostredia. Dosiahli sme to predovšetkým posilnením inkluzívnych podporných tímov a navýšením počtu **pedagogických asistentov**, ako aj systematickým odborným vzdelávaním učiteliek v oblasti ranej prevencie, diagnostiky a inklúzie. Súčasne s personálnym posilnením prebiehala aj postupná úprava prostredia MŠ, prispôsobenie priestorov (debarierizácia školských budov) a cieľavedomé dopĺňanie špeciálnych kompenzačných a didaktických pomôcok, čo vytvorilo bezpečné a stimulujúce prostredie pre plnohodnotnú integráciu všetkých detí.

V školskom roku 2021/2022 pôsobili v mestských MŠ len **3 pedagogickí asistenti** (2x MŠ Na Lúčkach 2, 1x MŠ Senická cesta 81), v školskom roku 2023/2024 pôsobil pedagogický asistent aj v MŠ Horná 22. V školskom roku 2026/2027 vzrástol ich počet na **27 pedagogických asistentov** (+24 asistentov, t.j. 9-násobok, teda nárast o 800%). Dvaja pedagogickí asistenti pôsobia v MŠ Nová 2, MŠ Družby 3, MŠ Radvanská 28 a MŠ Tatranská 63. Po jednom asistentovi má ďalších 19 materských škôl. V školskom roku 2025/2026 pôsobili na 4 materských školách odborní zamestnanci (1 školský psychológ, ktorý pôsobil na 2 MŠ a 1 školský špeciálny pedagóg, ktorý pôsobil na 2 MŠ). Aktuálne pôsobia v troch materských školách odborní zamestnanci: 1 sociálny pedagóg a 1 školský špeciálny pedagóg, ktorý pôsobí na 2 MŠ. Od novembra 2026 pribudne v ďalších 4 materských školách 1 školský psychológ, ktorý bude pôsobiť na 2 MŠ a 1 sociálny pedagóg, ktorý bude pôsobiť na 2 MŠ. **Školský podporný tím v MŠ budú ku koncu roka 2026 tvoriť dvaja sociálni pedagógovia, jeden školský psychológ a jeden školský špeciálny pedagóg.**

3. Nepedagogickí zamestnanci – pomocní vychovávatelia:

V školskom roku 2023/2024 sa nám prvý krát podarilo obsadiť pracovnú pozíciu - pomocný vychovávateľ v MŠ Profesora Sáru 3, kde pôsobí doteraz. V školskom roku 2024/2025 až 2025/2026 pôsobil pomocný vychovávateľ aj v MŠ Tatranská 63.

PRIORITA 2: PRIESTORY - MŠ

Cieľ: Vytvoriť vhodné učebné prostredie na výchovu a vzdelávanie v školstve.

Pri materských školách patrí medzi najvýznamnejšie investície obdobia 2021–2026 komplexná rekonštrukcia MŠ Šalgotarjánska 5, ktorá prebiehala od apríla 2022 do mája 2023. Rekonštrukcia bola zameraná na zníženie energetickej náročnosti a rozšírenie kapacity materskej školy o 12 detí. Obnova zahŕňala strechu, vonkajší plášť a zateplenie, rekuperáciu celej budovy, vykurovanie, elektroinštaláciu, zdravotechniku, svietidlá, sanitárne vybavenie, obklady, podlahy, dvere, omietky a maľby. Súčasťou bola aj rekonštrukcia vonkajšej kanalizácie.

Významná bola aj obnova školských jedální pri MŠ. Komplexne boli rekonštruované napríklad ŠJ pri MŠ Šalgotarjánska 5 a ŠJ pri MŠ Magurská 14. Postupne sa obnovovalo aj technologické vybavenie kuchýň.

Modernizovali sa tiež exteriéry materských škôl – pribúdali nové herné prvky a pieskoviská, zeleň a vyvýšené záhony. V roku 2024 boli v niektorých areáloch realizované opatrenia reagujúce na klimatickú zmenu, napríklad dažďové záhrady, výsadba novej zelene a tieniace prvky. V interiéroch sa staršie osvetlenie nahrádzalo úspornými LED svietidlami.

V školskom roku 2024/2025 pokračovali menšie, ale významné rekonštrukčné zásahy: v MŠ 29. augusta 14 bola vykonaná komplexná rekonštrukcia stúpačiek, v MŠ Karpatská 3 odvodnenie areálu a rekonštrukcia školskej kuchyne, v MŠ Magurská 14, MŠ Radvanská 26 a MŠ Radvanská 28 kompletná rekonštrukcia kuchyne a v MŠ Na Lúčkach 2 rekonštrukcia vonkajšej kanalizácie a rekonštrukcia školskej kuchyne. V roku 2026 bola zrekonštruovaná aj kuchyňa v MŠ Nová 2.

Od roku 2025 - 2026 prebiehala v Materskej škole Profesora Sáru 3 modernizácia detských hygienických zariadení. Projekt bol zameraný na kompletnú rekonštrukciu kúpeľní a toaliet s cieľom zlepšiť komfort detí a zabezpečiť súlad priestorov so súčasnými hygienickými štandardmi.

Rozsiahla rekonštrukcia Materskej školy Cesta k nemocnici 37 v Banskej Bystrici, financovaná z Environmentálneho fondu, v súčasnosti aktívne prebieha. Budova získava úplne novú zateplenú a hydroizolačnú strechu, novú fasádu a moderné vodozádržné opatrenia.

Na základe uvedeného môžeme konštatovať pomerne vysokú mieru napĺňania priority Priestory. Investície boli zamerané na odstraňovanie havarijného a technického stavu, energetickú efektívnosť, kapacity, bezpečnosť, kvalitu vnútorného prostredia, klimatickú adaptáciu a debarierizáciu.

PRIORITA 3: PROGRAMY - MŠ

Cieľ: Zavádzať inovatívne, technické, enviro a medzinárodné vzdelávacie programy.

Technické vzdelávanie a STEAM aktivity

- Tri materské školy (MŠ Lazovná 32, MŠ Cesta k nemocnici 37, ZŠ s MŠ Jána Bakossa 5) v Banskej Bystrici získali oficiálny status *Technická materská škola*. Tento koncept cielene rozvíja u detí predškolského veku základné technické myslenie, priestorovú predstavivosť, manuálne zručnosti, bezpečnú prácu s jednoduchým náradím (napr. kladivko, skrutkovač, drevené stavebnice) a prirodzenú schopnosť tvoriť logické úsudky prostredníctvom praktického skúmania.
- Prepojenie na CeTech (Centrum technológií): Vlajkový projekt mesta Banská Bystrica situovaný pri ZŠ J. G. Tajovského slúži ako špičkovo vybavené zázemie aj pre predškolákov. Deti sa tu prostredníctvom zážitkových STEAM aktivít (spojenie vedy, technológií, inžinierstva, umenia a matematiky) prvýkrát zoznamujú s hravou vedou, jednoduchými fyzikálnymi princípmi a modernými technologickými pomôckami prispôsobenými ich veku.

Environmentálna výchova, biodiverzita a zelené školy

- **Certifikácia Zelená škola:** Dve materské školy (MŠ Profesora Sáru 3, MŠ Na Starej tehelni 7) v meste získali medzinárodný certifikát *Zelená škola*. Ide o medzinárodný výchovno-vzdelávací program, ktorý učí deti už od útleho veku praktickej ochrane prírody, šetreniu energiami a triedeniu odpadu prostredníctvom zážitkových aktivít. Deti spoločne s učiteľmi a rodičmi nielen spoznávajú ekologické témy, ale priamo menia fungovanie svojej škôlky na environmentálne priaznivejšie. Materské školy sa aktívne zapájajú do výsadby a údržby vlastných ovocných sadov a vyvýšených bylinkových záhonov priamo v areáloch MŠ.

Preventívny a osobnostno-rozvojový program „Kozmo a jeho dobrodružstvá“: Mesto Banská Bystrica systematicky investovalo do odborného rozvoja predškolského vzdelávania a plne financovalo odborné zaškolenie učiteliek materských škôl pre prácu s preventívnym programom „Kozmo a jeho dobrodružstvá“. Učiteľky MŠ absolvovali špecializovanú odbornú prípravu a v súčasnosti aktívne pracujú s týmto programom priamo vo výchove a vzdelávaní v materských školách. Program je zameraný na ranú prevenciu rizikového správania, rozvoj emocionálnej inteligencie, podporu empatie, neagresívne riešenie konfliktov a predchádzanie šikanovaniu v kolektívoch najmenších detí.

Elektronizácia a modernizácia komunikácie v 26 materských školách mesta Banská Bystrica. Mesto Banská Bystrica úspešne implementovalo komplexný školský informačný systém EduPage do všetkých 26 materských škôl vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti. Tento krok predstavuje prechod od tradičnej papierovej administratívy k modernému, bezpečnému a ekologickému riadeniu predprimárneho vzdelávania.

Projekt Čítankovo je úspešný medzigeneračný dobrovoľnícky program, v rámci ktorého seniori (vo veku 55+) pravidelne raz týždenne navštevujú materské školy a čítajú deťom rozprávky a príbehy. Tento jedinečný projekt vznikol práve v Banskej Bystrici, kde ho od roku 2017 zastrešuje Centrum dobrovoľníctva v Banskej Bystrici. V školskom roku 2026/2027 bude tento projekt realizovaný v 6-tich materských školách.

Verejná knižnica Mikuláša Kováča (VKMK) v Banskej Bystrici dlhodobo a systematicky spolupracuje s materskými školami s cieľom budovať u detí kladný vzťah ku knihám už pred nástupom do školy. Táto spolupráca prebieha najmä na jednotlivých pobočkách (pobočka Fončorda, Sásová či Sídlisko) formou organizovaných skupinových návštev a špeciálnych podujatí.

PRIORITA 4: PARTNERSTVO, PREVENCIA A BEZPEČNOSŤ – MŠ

Cieľ: Vytvoriť priestor na partnerskú spoluprácu pri rozvoji školstva v meste.

Akademické partnerstvá (Cvičné materské školy): Až 14 materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica pôsobí ako cvičné školy. V spolupráci s Univerzitou Mateja Bela (UMB), NIVAM a ďalšími pedagogickými inštitúciami poskytujú priestor pre odbornú pedagogickú prax študentov predškolskej pedagogiky, čím mesto priamo vytvára vhodné podmienky prepájania akademickej teórie a reálnej praxe. Ročne v našich materských školách absolvuje takúto prax okolo 100 študentov.

Medzinárodné partnerstvá (Erasmus+): Získanie celomestskej akreditácie v programe Erasmus+ prináša nadväzovanie medzinárodných kontaktov, hospitácie a výmenu dobrej praxe s európskymi partnerskými školami. Učiteľky a riaditeľky MŠ absolvovali zahraničné kurzy a pozorovanie pri práci zamerané na 4 hlavné ciele:

- Posilniť inkluzívne zázemie všetkých škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica ako celoeurópsku prioritu programu Erasmus.
- Posilniť a skvalitniť manažérske kompetencie riaditeliek a riaditeľov MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica.
- Rozvoj a posilnenie kompetencií v oblasti digitálnych technológií ako súčasť budovania SMART škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica prispôsobené pre najmenších.
- Posilniť ekologické a environmentálne kompetencie detí a žiakov, transformácia škôl na zelené školy.

V školskom roku 2025/2026 sa do projektu zapojilo 51 pedagogických zamestnancov a 1 odborný zamestnanec MŠ.

Raná prevencia a podpora detí so zdravotným znevýhodnením:

Školský úrad a mestský referent pre školskú krízovú intervenciu v úzkej spolupráci s Centrom poradenstva a prevencie v Banskej Bystrici poskytovali poradenskú podporu učiteľkám a rodičom detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo pri riešení náročných rodinných situácií.

Pre MŠ bol vypracovaný celomestský Katalóg osvety a prevencie. Jeho súčasťou je raná prevencia v MŠ zameraná na prácu s emóciami, budovanie zdravých vzťahov a neagresívne riešenie konfliktov už v predškolskom veku.

Zameriava sa na:

- Rozpoznávanie a prácu s emóciami.

- Budovanie zdravých rovesníckych vzťahov.
- Neagresívne riešenie prvých konfliktov v kolektíve detí.

Súkromný sektor a komunitné akcie: Materské školy (mestské aj súkromné) sa pravidelne stretávajú na spoločných podujatiach:

Olympiáda detí materských škôl (rozvoj fyzickej zdatnosti a športového ducha), Olympijský festival detí, Ekopredškoláčik, Predškoláčik, Čaro Vianoc, Dupkajú nožičky, dupkajú, Futbalový turnaj materských škôl a pod.

Súkromné MŠ tvoria dôležitú súčasť vzdelávacej ponuky mesta (ponúkajú napr. Montessori pedagogiku, valdorfskú pedagogiku či cudzojazyčné prostredie). Ich zapojenie do celomestských akcií a prevencie vytvára jednotný a rozmanitý vzdelávací priestor v Banskej Bystrici.

ZÁKLADNÉ ŠKOLY

Koncepcia rozvoja školstva v meste Banská Bystrica na roky 2021–2026 má za cieľ vytvoriť podmienky aj na rozvoj mestského základného školstva. V časti týkajúcej sa základných škôl je dôležitý vývoj počtu detí v ZŠ, stavu a modernizácie objektov, profesijného rozvoja zamestnancov, programovej ponuky, prevencie a spolupráce s partnermi.

Počet žiakov v rokoch **2021 a 2026** v 11 verejných základných školách a v 7 neverejných základných školách v meste Banská Bystrica

rok	počet žiakov v 11 verejných ZŠ	počet žiakov v 7 neverejných ZŠ	žiakov spolu
2021	5917	1126	7043
2026	6220	1459	7679

Celkový nárast počtu žiakov

Celkový počet žiakov v sledovaných školách vzrástol zo **7 043 na 7 679**.

- Ide o celkový prírastok **636 žiakov**, čo predstavuje nárast o **9,03 %**.

Dynamický rozvoj neverejných základných škôl

- Počet žiakov v neverejných ZŠ zaznamenal výrazný relatívny skok z **1 126 na 1 459 žiakov**.
- V absolútnych číslach pribudlo **333 žiakov**, čo znamená nárast až o **29,57 %**.
- Podiel neverejných škôl na celkovom počte žiakov sa zvýšil zo **15,99 %** (2021) na **19,00 %** (2026).

Stabilný rast verejných základných škôl

- V 11 verejných ZŠ stúpol počet žiakov z **5 917 na 6 220**.

- Ide o prírastok **303 žiakov**, čo zodpovedá nárastu o **5,12 %**.
- Hoci verejné školy zaznamenali o niečo menší absolútny prírastok než neverejné (303 vs. 333), stále si udržiavajú dominantnú väčšinu s podielom **81,00 %** v roku 2026.

Porovnanie rokov 2021 a 2026 ukazuje, že celkový počet žiakov na sledovaných verejných základných školách vzrástol o 303 žiakov (z 5 917 na 6 220 žiakov), čo predstavuje nárast o 5,12 %**.** Vývoj na jednotlivých školách je však veľmi rozdielny – kým niektoré zaznamenali prudký nárast, iné zaznamenali pokles počtu žiakov.

Podrobný prehľad a porovnanie všetkých 11 škôl zoradených podľa prírastku žiakov:

Základná škola	Rok 2021	Rok 2026	Absolútna zmena	Percentuálna zmena
ZŠ SNP, Trieda SNP	414	555	**+141**	**+34,06 %**
ZŠ, Sitnianska	493	604	**+111**	**+22,52 %**
ZŠsMŠ J. Bakossa	363	436	**+73**	**+20,11 %**
ZŠ, Ďumbierska	651	708	**+57**	**+8,76 %**
ZŠ J.G.T., Gaštanová	328	363	**+35**	**+10,67 %**
ZŠ, Pieninská	314	339	**+25**	**+7,96 %**
ZŠ s MŠ, Radvanská	720	721	**+1**	**+0,14 %**
ZŠ SSV, Skuteckého	456	446	**-10**	**-2,19 %**
ZŠ, Moskovská	613	575	**-38**	**-6,20 %**
ZŠ, Golianova	733	691	**-42**	**-5,73 %**
ZŠ, Spojová	832	782	**-50**	**-6,01 %**
POČET SPOLU	**5 917**	**6 220**	**+303**	**+5,12 %**

- Najvýraznejší nárast počtu žiakov zaznamenala **ZŠ SNP, Trieda SNP**, kde pribudlo až **141 žiakov** (+34,06 %).
- Výrazne rástla aj **ZŠ, Sitnianska** (+111 žiakov) a **ZŠ s MŠ J. Bakossa** (+73 žiakov).
- Najviac žiakov stratila **ZŠ, Spojová**, ktorej stav klesol o **50 žiakov**. Napriek tomu zostáva s počtom 782 žiakov najväčšou školou v zozname.
- Poklesy nad 30 žiakov postihli aj **ZŠ, Golianova** (-42) a **ZŠ, Moskovská** (-38).

- Stabilná škola **ZŠ s MŠ, Radvanská** zostala kapacitne takmer úplne bez zmeny, v roku 2026 mala iba o **1 žiaka viac** ako v roku 2021.

Počty detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ŠVVP vo verejných školách v BB

rok	žiakov spolu	žiaci so ŠVVP
2021	5917	871
2026	6220	1037

Medzi rokmi 2021 a 2026 došlo k celkovému nárastu počtu žiakov, pričom tempo rastu počtu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) výrazne predstihlo celkový priemer.

Ukazovateľ	Rok 2021	Rok 2026	Absolútna zmena	Percentuálna zmena
Žiakov spolu	5917	6 220	+ 303 žiakov	+5,12 %
Žiaci so ŠVVP	871	1 037	+166 žiakov	+19,06 %
Podiel žiakov so ŠVVP	15,05 %	16,67 %	+1,62 p. b.	—

Kým celkový počet žiakov vzrástol o necelých **7,5 %**, počet žiakov so ŠVVP stúpol o viac ako **19 %**.

V roku 2021 tvorili žiaci so ŠVVP približne **15,05 %** z celkového počtu žiakov. Do roku 2026 tento podiel vzrástol na **16,67 %**.

Na základe intenzívnej potreby umiestňovať čoraz vyšší počet detí s poruchou autistického spektra (PAS) do verejných základných škôl, v školskom roku 2025/2026 ZŠ Pieninská vytvorila 2 triedy s počtom 11 detí s poruchou PAS. V uvedenej škole súčasne existuje aj 1 špeciálna trieda pre deti s ľahkým mentálnym postihom.

Prognóza počtu potenciálnych prvákov s trvalým pobytom v Banskej Bystrici medzi školskými rokmi 2023/24 a 2031/32

Prognóza ukazuje kritický a nepretržitý pokles počtu potenciálnych prvákov s trvalým pobytom v Banskej Bystrici medzi školskými rokmi 2023/24 a 2031/32. Počas tohto 8-ročného obdobia klesne počet detí o **326 prvákov**, čo predstavuje masívny prepad o **42,56 %**.

Podrobný prehľad vývoja a medziročných zmien:

Školský rok	Počet detí s TP v BB	Medziročná zmena (absolútne)	Medziročná zmena (percentá)
2023/24	766	—	—
2024/25	760	-6 detí	-0,78 %
2025/26	740	-20 detí	-2,63 %
2026/27	708	-32 detí	-4,32 %
2027/28	690	-18 detí	-2,54 %
2028/29	680	-10 detí	-1,45 %
2029/30	550	**-130 detí**	**-19,12 %**
2030/31	514	-36 detí	-6,55 %
2031/32	440	-74 detí	-14,40 %

Pokles nie je rovnomerný. Zatiaľ čo do roku 2028/29 je úbytok pozvoľný (v priemere o 17 detí ročne), po tomto roku nastáva **demografický zlom**.

V školskom roku **2029/2030** dochádza k najväčšiemu poklesu žiakov, a to až o **130 detí** (-19,12 %). Ide o deti narodené v období od 1.9.2022 do 31.8.2023.

Kým v roku 2023/24 dokázal počet prvákov naplniť približne **30 až 35 tried** (pri priemere 22-25 žiakov na triedu), v roku 2031/32 ich počet postačí už len na necelých **18 až 20 tried** v celom meste.

PRIORITA 1: PERSONÁL - ZŠ

Cieľ: Posilniť kompetencie, profesijný rozvoj a podporné tímy v školskom vzdelávaní.

Koncepcia vo svojej východiskovej pozícii označila personál za výrazne slabý prvok školstva a stanovila potrebu postupne zvýšiť počet odborných zamestnancov a pedagogických asistentov. Súčasne sa počíta so vznikom alebo rozšírením inkluzívnych tímov na školách.

V rokoch 2021–2026 sa tento cieľ premietol do rozvoja podporných profesií a inkluzívnych opatrení. Údaje potvrdzujú systematický profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov základných škôl. Mesto zároveň využilo získanú akreditáciu Erasmus+ na medzinárodné vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov škôl v oblastiach inklúzie, digitálnych technológií, environmentálneho vzdelávania a manažérskych kompetencií riaditeľov.

Dôležité partnerstvo predstavuje spolupráca s NIVAM, RCPU, Univerzitou Mateja Bela, Centrom poradenstva a prevencie (CPP) a ďalšími odbornými inštitúciami. Konkrétnym výsledkom je **11 verejných základných škôl**, ktoré pôsobia ako cvičné školy a poskytujú priestor pre odbornú

pedagogickú prax budúcich učiteľov. Mesto otvára možnosti vzdelávania aj pre pedagógov z neverejných (súkromných a cirkevných) škôl.

Porovnanie počtu pedagogických asistentov vo verejných základných školách v Banskej Bystrici (rok 2021 vs. 2026)

rok	Počet pedagogických asistentov v 11 verejných ZŠ
2021	48
2026	64

Počet pedagogických asistentov sa zvýšil zo **48** v roku 2021 na **64** v roku 2026. Do škôl tak pribudlo **16 pedagogických asistentov**. Ide o významné posilnenie personálu o **33,33 %**. **V roku 2021** pripadal jeden pedagogický asistent na približne **123 žiakov** (5 917 žiakov / 48 asistentov). **V roku 2026** sa situácia zlepšila a jeden asistent už pripadá na približne **97 žiakov** (6 220 žiakov / 64 asistentov).

Školské podporné tímy vo verejných základných školách v Banskej Bystrici (porovnanie stavu v rokoch 2021 vs. 2026)

Fungovanie školského podporného tímu (ŠPT) na základných školách prešlo medzi rokmi 2021 a 2026 zásadnou transformáciou. Zatiaľ čo v roku 2021 bol koncept ŠPT na Slovensku len v legislatívnych začiatkoch a závislý od dočasných eurofondových projektov, v roku 2026 ide o systémovo a plošne financovaný pilier inkluzívneho vzdelávania naviazaný na štátny rozpočet a nový Katalóg podporných opatrení.

Školské podporné tímy tvoria v rámci základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta najmä: školský psychológ, školský špeciálny pedagóg a prípadne aj sociálny pedagóg.

Prehľad obsadenia jednotlivých uvedených pozícií v 11 verejných základných školách v roku 2021 a 2026:

Školský podporný tím - v roku 2021				
ZŠ	**školský špeciálny pedagóg**	**školský psychológ**	**sociálny pedagóg**	**Šk.podporný tím - SPOLU**
ZŠ s MŠ J.Bakossa, Bakossova	1	0	0	1
ZŠ, Ďumbierska	1	0	0	1
ZŠ J.G.T, Gaštanová	1	1	0	2
ZŠ, Golianova	0	0	0	0

ZŠ, Moskovská	1	1	0	2
ZŠ, Pieninská	1	0	0	1
ZŠ s MŠ, Radvanská	1	1	0	2
ZŠ, Sitnianska	0	0	0	0
ZŠ, Spojová	0	1	0	1
ZŠ SSV, Skuteckého	0	0	0	0
ZŠ SNP, Trieda SNP	0	0	1	1
SPOLU	**6**	**4**	**1**	**11**

Školský podporný tím - v roku 2026				
ZŠ	**školský špeciálny pedagóg**	**školský psychológ**	**sociálny pedagóg**	**Šk.podporný tím - SPOLU**
ZŠ s MŠ J.Bakossa, Bakossova	1	1	1	3
ZŠ, Ďumbierska	1	2	0	3
ZŠ J.G.T, Gaštanová	1	0	0	1
ZŠ, Golianova	1	1	0	2
ZŠ, Moskovská	1	1	0	2
ZŠ, Pieninská	4	1	0	5
ZŠ s MŠ, Radvanská	2	1	0	3
ZŠ, Sitnianska	1	1	0	2
ZŠ, Spojová	1	1	0	2
ZŠ SSV, Skuteckého	1	1	1	3
ZŠ SNP, Trieda SNP	1	0	1	2
SPOLU	**15**	**10**	**3**	**28**

V uvedených školách došlo v priebehu rokov k výraznému posilneniu a profesionalizácii tímov. Zatiaľ čo v roku 2021 mali tri školy nulové obsadenie a celkovo v meste pôsobilo **len 11 odborníkov**, v roku 2026 má vlastný školský podporný tím každá jedna škola a celkový počet členov ŠPT stúpol na **28**.

Priorita 2: PRIESTORY – ZŠ

Cieľ: Vytvoriť vhodné učebné prostredie na výchovu a vzdelávanie v školstve.

Koncepcia stanovila realizáciu päťročného investičného plánu so zameraním na kapacity ZŠ, demografiu, klimatickú odolnosť, znižovanie energetickej náročnosti, multifunkčnosť a bezpečnosť. Investičná politika mesta sa v sledovanom období posunula od riešenia havarijných stavov ku komplexným projektom spájajúcich energetiku, bezbariérovosť, šport a moderné vzdelávanie.

Táto priorita patrí medzi najlepšie napĺňané. V sledovanom období prebiehali rekonštrukcie a modernizácie učební, školských knižníc, kuchýň, jedální, telocviční a školských budov. Výrazným posunom boli aj projekty energetickej obnovy a obnoviteľných zdrojov.

Rekonštrukcie a modernizácia školských zariadení

Pri základných školách sa počas sledovaného obdobia prešlo od jednotlivých opráv k systematickej obnove školských objektov s využitím Programu Slovensko 2021 – 2027. Mesto má pre základné školy a ZUŠ zazmluvnených 9 projektov v celkovej výške **16,6 mil. €,** z toho **16,2 mil. €** tvorí nenávratný finančný príspevok (EÚ a ŠR).

Energetická obnova budov:

- **ZŠ SNP** – zazmluvnený NFP **3 224 145,87 €;** práce sa začali v auguste 2025 za prevádzky školy, obnova bola dokončená v októbri 2026 (zateplenie, výmena okien, vzduchotechnika, fotovoltika, debarierizácia).

- **ZŠ Golianova** – **3 022 132,92 €;** stavenisko bolo odovzdané zhotoviteľovi 12. 5. 2026, ukončenie prác je plánované do 31. 5. 2027.

- **ZŠ Pieninská** – energetické opatrenia **2 337 569,02 €.**

- **ZUŠ J. Cikkera** (národná kultúrna pamiatka) – **1 435 826,11 €;** obnova prebieha od júna 2026, ukončenie do 20. 3. 2027. Projekt počíta s obnovou fasád, kópiami pôvodných okien, zateplením strechy, modernizáciou osvetlenia (LED), novým vykurovacím systémom s tepelnými čerpadlami, snímačmi CO_2, debarierizáciou a vodozádržnými opatreniami vo vnútrobloku.

Modernizácia areálov, učební a debarierizácia **(spolu 4 620 202,52 €,** z toho vlastné zdroje mesta **369 616,19 €):**

- ZŠ Moskovská – **1 416 459,01 €,**

- ZŠ J. G. Tajovského – Edukačný park troch vzdelávacích stupňov, I. etapa – **1 287 206,68 €,**

- ZŠ Spojová – **1 174 493,81 €,**

- ZŠ Pieninská – **742 043,02 €** (multifunkčné ihriská, bežecká rovinka, basketbalové ihrisko, učebne biológie a IKT, vonkajšia učebňa, debarierizácia).

Adaptácia na zmenu klímy: ZŠ Sitnianska – vodozádržné opatrenia, **1 972 513,75 €.** - zelená strecha

PRIORITA 3: PROGRAMY A PROJEKTY - ZŠ

Cieľ: vytvoriť novú ponuku výchovných a vzdelávacích programov s dôrazom na kľúčové kompetencie.

Záujmové vzdelávanie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta – stav v roku 2021 vs 2026

- **Nárast popularity umeleckého vzdelávania (ZUŠ):** Počet žiakov navštevujúcich ZUŠ vzrástol z 1 510 v roku 2021 na 1 597 v roku 2026 (o 87 žiakov). Tento takmer 6 % nárast signalizuje zvyšujúci sa záujem o dlhodobé, štruktúrované umelecké vzdelávanie.
- **Mierny pokles vo voľnočasových aktivitách (CVČ):** Centrum voľného času zaznamenalo úbytok z 1608 na 1570 členov (pokles o 2,36 %). Tento mierny pokles medzi rokmi 2021 a 2026 môže byť spôsobený demografickými zmenami, presunom detí k iným formám aktivít alebo zmenou ponuky krúžkov.

Inovatívne programy a rozvojové projekty verejných ZŠ

- **Akreditácia Erasmus+ pre mesto Banská Bystrica:** Získaná prestížna akreditácia umožňuje pedagogickým a odborným zamestnancom mestských ZŠ absolvovať zahraničné mobilitné pobyty, jazykové kurzy a odborné hospitácie.
- **Medzinárodný program IB (International Baccalaureate) na ZŠ SSV:** ZŠ Skuteckého sa zaradila medzi špičkové pracoviská zavedením medzinárodne uznávaného IB Primary Years Programme (PYP) s výučbou v anglickom jazyku a dôrazom na kritické myslenie.
- **Centrum technológií (CeTech) pri ZŠ J. G. Tajovského:** Vlajkový mestský projekt zameraný na STEAM vzdelávanie. Špeciálne vybavené učebne s 3D tlačiarňami, robotickými stavebnicami a vyrezávacími laserovými zariadeniami slúžia na praktickú výučbu pre mestské ZŠ.
- **Vzdelávací program pre deti s poruchou autistického spektra (PAS) v ZŠ Pieninská:** v školskom roku 2025/2026 vznikli v základnej škole 2 triedy s počtom 11 detí s poruchou PAS. Súčasťou každej triedy je aj relaxačná zóna.
- **Digitalizácia výučby a iniciatíva DigiEdu / SMART školy:** verejné ZŠ sa zapojili do národného projektu Edunet a výziev na digitalizáciu (vybavenie technikou, hybridné tabule, vysokorýchlostný internet) a vzdelávanie učiteľov v oblasti kyberbezpečnosti a AI.
- **Environmentálne projekty a Zelené školy:** Aktívne zapojenie do programu Zelená škola, budovanie vodozádržných opatrení (dažďové záhrady na ZŠ Sitnianska), projekt *Plan Bee for Biodiversity* (ZŠ Moskovská) a spolupráca ZŠ Pieninská so SOŠ Pod Bánošom a Mestskými lesmi.
- **Projekty Podpory inklúzie (NP POP I, II a III):** Masívne zapojenie ZŠ do projektov Pomáhajúcich profesií, vďaka čomu na školách pôsobia školskí psychológovia, špeciálni pedagógovia a pedagogickí asistenti pre integráciu detí so ŠVVP a ukrajinských žiakov.
- **Rozvoj pohybových aktivít a kurikulárna reforma:** Realizácia národných programov Odovzdajme deti športu, Moduly a postupné zavádzanie novej kurikulárnej reformy v spolupráci s RCPU (napr. príprava konferencie *Meníme sa spoločne* – so ZŠ Sitnianska).

PRIORITA 4: PARTNERSTVO – ZŠ

Cieľ: vytvoriť priestor na partnerskú spoluprácu, zriadiť mestský žiacky parlament, ustanoviť koordinátora práce s mládežou a zrealizovať celomestské aktivity. V rokoch 2021–2026 sa tento zámer podarilo pretransformovať do uceleného systému.

A. Rozvoj školských žiackych parlamentov na základných školách

- **Demokratické voľby a samospráva:** Na ZŠ fungujú žiacke parlamenty ako reprezentatívne orgány volené žiackym kolektívom prostredníctvom regulárnych tajných volieb s volebnou komisiou.
- Zástupcovia školských žiackych parlamentov sú súčasťou novovzniknutého **Mestského žiackeho parlamentu.**
- **Priama participácia na chode školy:** Pravidelné stretnutia s vedením škôl, predkladanie návrhov na zlepšenie prostredia, úpravu vnútorného poriadku či organizáciu podujatí a voľnočasových zón.
- **Dobrovoľnícke projekty:** Organizácia tematických dní, žiackeho mentoringu (pomoc mladším spolužiakom), charitatívnych zbierok (*Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok, Ponožková výzva na ZŠ Radvanská*) a medzigeneračných projektov (*Čítankovo*).

B. Prepojenie na Mestský mládežnícky parlament Banská Bystrica (MMP BB)

Vyvrcholením snáh bolo zriadenie MMP BB Mestským zastupiteľstvom (schválené 4. novembra 2025):

- **Poradný orgán vedenia mesta:** Oficiálne ustanovený ako stály poradný orgán mesta.
- **Delegovanie a reprezentatívnosť:** Parlament združuje aktívnych mladých ľudí vo veku od 15 do 23 rokov, vrátane delegovaných zástupcov z Mestského žiackeho parlamentu.
- **Systematická práca s mládežou:** Mesto zriadilo oficiálnu pozíciu Koordinátora práce s mládežou, ktorý metodicky usmerňuje fungovanie MMP BB a prepojuje ho aj so Školským úradom.

C. Systémový rámec bezpečnosti, krízovej intervencie a prevencie

- **Zastrešenie krízovej intervencie:** V rámci Školského úradu bol vytvorený odborný rámec pre školskú krízovú intervenciu (podpora pre žiakov, rodičov a pedagógov pri riešení šikany či traumy).
- **Multidisciplinárna pracovná skupina:** Zosieťovanie kľúčových inštitúcií (Mestská polícia, Štátna polícia, CPP, ÚPSVaR, Okresná prokuratúra a Školský úrad) na koordináciu preventívnych krokov.
- **Katalóg osvety a prevencie pre ZŠ:** Zameraný na prevenciu šikany, užívania psychotropných a omamných látok (účasť takmer 1000 žiakov 8. a 9. ročníkov na projekte Revolution Train) a kyberbezpečnosť (prevencia kyberšikany, dezinformácií a riziká AI).

- **Fyzická bezpečnosť:** Revízia kamerových a čipových systémov a nácviky reakcií na krízové incidenty (soft targets ochrana) v spolupráci s HaZZ a Políciou SR.

Koncepcia rozvoja školstva mesta Banská Bystrica na roky 2021–2026 preukazuje v hodnotenom období 2021–2026 veľmi vysokú naplnenosť. Prepojenie masívnych mestských investícií do energetickej obnovy budov ZŠ s aktívnym rozvojom inovatívnych programov vytvára z Banskej Bystrice modernejší vzdelávací priestor. Prepájaním projektov prevencie, športu, kultúry a mládežníckej participácie (MMP BB) mesto Banská Bystrica potvrdzuje, že hľadí na vzdelávanie celostne v prospech všetkých žiakov a rodičov v meste.

Vypracovala: PhDr. Jana Odrobiňáková, vedúca Školského úradu, oddelenia školstva a mládeže

V Banskej Bystrici, 23.10.2026